

УДК 351:316, 3:321

DOI: 10.31673/2786-7412.2025.029265

Ліна СТОРОЖЕНКО

*кандидат філологічних наук, доцент,
докторант кафедри публічного управління та адміністрування
Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій, м. Київ
ORCID ID: 0000-0003-2766-3712
e-mail: st-leena@i.ua*

Lina STOROZHENKO

*Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Doctoral Candidate of Public Management and Administration
State University of Information and Communication Technologies, Kyiv
ORCID ID: 0000-0003-2766-3712
e-mail: st-leena@i.ua*

Альона БЛІНДА

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій, м. Київ
ORCID ID: 0009-0009-9216-1066
e-mail: blindaalena@ukr.net*

Alona BLINDA

*Applicant of the second (master's) level of higher education
State University of Information and Communication Technologies, Kyiv
ORCID ID: 0009-0009-9216-1066
e-mail: blindaalena@ukr.net*

**ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ МОДЕРНІЗАЦІЇ
ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ**

**DIGITAL TRANSFORMATION AS A TOOL
FOR PUBLIC SECTOR MODERNIZATION**

Анотація. У статті розглядається цифрова трансформація як системний інструмент модернізації державного сектору в умовах становлення нової форми влади – нетократії. Особливий акцент зроблено на трансформації управлінської парадигми – від класичної ієрархічної моделі до мережевої, орієнтованої на знання форми публічного управління, заснованої на цифровій грамотності, вільному доступі до інформаційних ресурсів і стратегічному управлінні цифровими платформами.

У фокусі дослідження – явище нетократії, як новий тип трансформації влади, при якому легітимність переходить від офіційних мандатів до цифрової репутації та впливу в інформаційному просторі.

Проаналізовано взаємозв'язок між цифровими технологіями, публічними сервісами, алгоритмічним управлінням і новими джерелами легітимації.

Підкреслено, що цифрова трансформація не обмежується технічним удосконаленням державних послуг, а є глибокою системною зміною управлінської логіки, що інтегрує елементи відкритості, антикорупційності, соціальної інклюзії та адаптивності.

Досліджено український кейс – платформу «Дія» та діяльність Міністерства цифрової трансформації України як приклади втілення цифрового урядування, побудованого на нетократичних принципах. Розкрито потенціал цифровізації для забезпечення сталого розвитку, підвищення якості врядування та реалізації цифрових прав громадян.

Окремо проаналізовано виклики цифрової епохи: питання кібербезпеки, цифрового суверенітету, ризику алгоритмічної дискримінації, доступність цифрових послуг для вразливих груп населення. Обґрунтовано, що цифрова трансформація в умовах становлення нетократії є не лише інструментом інновацій, а механізмом оновлення моделі публічного управління та формування нового суспільного договору між державою, громадянами і цифровими елітами в умовах глобальних змін і воєнних викликів.

Ключові слова: *цифрова трансформація, модернізація державного сектору, нетократія, публічне управління, цифрова держава, електронне врядування, управлінські інновації, інформаційне суспільство.*

Abstract. *The article considers digital transformation as a systemic tool for modernizing the public sector in the context of the emergence of a new form of government – netocracy. Particular attention is paid to the shift in the management paradigm from the traditional hierarchical model to a network-oriented, knowledge-centric public administration based on digital competence, access to information flows and strategic platform management. The focus of the study is the phenomenon of netocracy as a new type of power transformation, in which legitimacy moves from official mandates to digital reputation and influence in the information space.*

The relationship between digital technologies, public services, algorithmic management and new sources of legitimation is analyzed. It is emphasized that digital transformation is not limited to the technical improvement of public services, but is a deep systemic change in management logic that integrates elements of openness, anti-corruption, social inclusion and adaptability.

The Ukrainian case study – the «Diya» platform and the activities of the Ministry of Digital Transformation of Ukraine as examples of the implementation of digital governance built on netocracy principles – is examined. The potential of digitalization for ensuring sustainable development, improving the quality of governance and implementing citizens' digital rights is revealed.

The challenges of the digital age are separately analyzed: issues of cybersecurity, digital sovereignty, risks of algorithmic discrimination, accessibility of digital services for vulnerable groups of the population. It is substantiated that digital transformation in the context of the emergence of netocracy is not only a tool for innovation, but also a mechanism for updating the model of public administration and forming a new social contract between the state, citizens and digital elites in the context of global changes and military challenges.

Key words: *digital transformation, modernization of the public sector, netocracy, public administration, digital state, e-governance, managerial innovations, information society.*

Постановка проблеми. У сучасних умовах глобалізації, стрімкого розвитку інформаційно-комунікаційних технологій та посилення викликів безпеки й управлінської ефективності, цифрова трансформація постає ключовим інструментом модернізації державного сектору. Традиційні моделі публічного управління дедалі частіше виявляють свою неефективність у вирішенні складних, міждисциплінарних і динамічних проблем суспільного розвитку, що, у свою чергу, вимагає впровадження нових підходів, заснованих на цифрових платформах, автоматизації процесів, аналізі великих даних, штучному інтелекті та мережевих технологіях.

Для країн, що перебувають на етапі трансформації державного управління, зокрема для України, цифровізація є не лише засобом технологічного оновлення, а й важливим чинником прозорості, підзвітності, підвищення якості публічних послуг та зміцнення довіри громадян до інституцій влади. У цьому контексті цифрова трансформація виступає каталізатором реформ, що охоплюють не лише технічні аспекти, а й управлінські, правові, організаційні та культурні зміни.

Актуальність дослідження зумовлена потребою формування уніфікованих стратегій цифрового розвитку, що враховують національні особливості, міжнародні стандарти та виклики кібербезпеки. Особливої ваги набуває аналіз інституційної спроможності державних органів до управління цифровими змінами, а також вивчення впливу цифрових рішень на ефективність державного сектору, якість публічної політики та рівень інноваційності управлінських процесів. Відтак дослідження цифрової трансформації як інструменту модернізації державного сектору є своєчасним, науково обґрунтованим і суспільно значущим, оскільки відповідає стратегічним цілям державного управління в XXI столітті.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. У науковому дискурсі останніх років цифрова трансформація публічного управління розглядається як багатоаспектне явище, що охоплює інституційні, технологічні, управлінські та соціальні зміни. Значну увагу питанням діджиталізації органів влади, впровадженню електронного урядування, розвитку інформаційно-комунікаційних технологій та їх впливу на модернізацію державного сектору приділяють низка вітчизняних науковців.

Так, у працях О. Берназюк та В. Куйбіди акцентується увага на нормативно-правових засадах цифровізації, формуванні інституційного середовища та стратегічних підходах до розвитку електронного урядування в Україні; Т. Биркович та І. Лопушинський досліджують інструменти цифрового сервісу та їхній вплив на якість адміністративних послуг; О. Карпенко та В. Логвінов аналізують інноваційні моделі управління в умовах цифрових змін, акцентуючи на важливості адаптивності державного апарату до нових технологічних умов. У дослідженнях Л. Матвейчук, П. Клімушина та А. Семенченка порушуються питання цифрової компетентності державних службовців, управлінської культури в цифровому середовищі, а також важливості аналітики даних у прийнятті публічних рішень. Окремий концептуальний пласт формують дослідження Л. Стороженко, яка зосереджується на феномені нетократії як новітньої форми організації влади в умовах інформаційного суспільства.

Незважаючи на розмаїття досліджень, значна частина наукових публікацій зосереджена на окремих аспектах цифрової трансформації, зокрема, на впровадженні електронних сервісів, питаннях кібербезпеки, або ж цифрової взаємодії з громадянами. Водночас комплексне осмислення цифрової

трансформації як інтегрованого інструменту модернізації всього державного сектору, що охоплює управлінські, організаційні, кадрові, технологічні та комунікаційні виміри, залишається актуальним напрямом подальших досліджень.

З огляду на стрімкий розвиток цифрової сфери, виклики цифрового суверенітету та запит на ефективні публічні інституції, виникає потреба у більш системному аналізі цифрової трансформації як механізму сталого розвитку, що забезпечує прозорість, відкритість, адаптивність і результативність управлінських процесів. Саме ці аспекти і визначають наукове підґрунтя та актуальність подальшого дослідження даної теми.

Метою статті є комплексне дослідження цифрової трансформації як ключового інструменту модернізації державного сектору, з урахуванням сучасних викликів інформаційного суспільства, потреб публічного управління у гнучкості, прозорості та ефективності, а також ролі цифрових технологій у зміні управлінських парадигм. Особлива увага приділяється аналізу теоретико-методологічних підходів до цифровізації публічного управління, вивченню кращих практик та обґрунтуванню концептуальних засад впровадження цифрових інновацій у діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування.

Виклад основного матеріалу. У сучасному світі цифрова трансформація є не лише технологічною інновацією, а й глибоким цивілізаційним процесом, що визначає нову архітектуру влади, управління та соціальних відносин. В умовах стрімкого розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, гібридних загроз і глобальної конкуренції модернізація державного сектору стала не просто потребою, а об'єктивною необхідністю для побудови ефективної, стійкої, інклюзивної та прозорої держави. Цифровізація управлінських процесів змінює не лише інструменти взаємодії між владою і громадянами, а й саму природу публічного управління. У цьому контексті особливої ваги набуває концепція нетократії – форми влади нового покоління, що ґрунтується не на формальному контролі, а на здатності управляти інформаційними потоками, цифровими платформами та алгоритмічними системами.

Модернізація публічного управління є важливим чинником здійснення процесів радикального оновлення українського суспільства і передбачає створення ефективної системи публічного управління, яка б надавала якісні публічні послуги громадянам на рівні, що відповідає європейським стандартам, забезпечила становлення України як правової європейської держави з високим рівнем життя громадян, соціальної стабільності, демократії та європейських цінностей [1, с. 48]. Модернізація публічного сектору в Україні активно відбувається з 2019 року, коли було створено Міністерство цифрової трансформації України [5] – орган, який став рушієм стратегічних змін у сфері електронного врядування, цифрових прав, електронної демократії та цифрової інклюзії. Центральною ініціативою стала платформа «Дія» [2], що інтегрує сотні адміністративних послуг в єдину екосистему цифрової взаємодії. Проєкт реалізовано у співпраці з міжнародними партнерами (USAID [14], EGAP [9], EU4DigitalUA [11], DT4UA [8] та ін.), що свідчить про високу довіру світової спільноти до цифрового вектору розвитку України. «Дія» уособлює трансформацію класичної моделі держави у цифрову державу, де громадянин стає активним учасником публічної політики, а не пасивним споживачем послуг.

У структурному вимірі цифрова трансформація охоплює впровадження нових технологій, автоматизацію процесів, використання великих даних (Big Data),

систем штучного інтелекту, хмарних сервісів і блокчейн-рішень, однак у глибинному змісті вона є маркером переходу від бюрократичної моделі до мережевої, адаптивної логіки управління, притаманної нетократичному типу влади. У працях Л. Стороженко нетократія інтерпретується як нова архетипічна форма публічного управління, що змінює джерело легітимності з формального мандата на цифрову компетенцію, репутацію в мережі, здатність до стратегічної комунікації та володіння інформаційною владою [3].

Згідно з Цілями сталого розвитку, схваленими ООН і адаптованими Україною до 2030 року [7], цифрова модернізація відіграє ключову роль у реалізації принципу «не залишити нікого осторонь». Вона забезпечує безбар'єрний доступ до державних послуг, сприяє участі громадян у врядуванні, підтримує відкритість інституцій і формує сприятливе середовище для залучення бізнесу до державних ініціатив, що особливо актуально для вразливих категорій населення, зокрема, для внутрішньо переміщених осіб, осіб з інвалідністю та постраждалих від війни, які завдяки цифровим сервісам можуть оперативної отримати допомогу, доступ до освіти, медицини, реєстраційних дій тощо.

Цифрова трансформація також має потужний антикорупційний потенціал: автоматизація процесів, електронні реєстри, відкриті дані та блокчейн-технології знижують людський фактор і прозоро фіксують транзакції, зменшуючи простір для зловживань. Таким чином, цифровізація виступає не лише інструментом оптимізації державного управління, а й фактором очищення публічного сектора, що сприяє відновленню довіри громадян до влади.

У нових умовах цифрового суспільства державна влада втрачає монополію на істину, інформацію та регуляцію. Замість цього зростає роль цифрових еліт – аналітиків даних, розробників алгоритмів, адміністраторів платформ, медіаекспертів, власників мереж та ін. Вони формують нові канали впливу на публічну думку, політичну поведінку та управлінські рішення. Саме ці групи і є представниками нетократії – нової сили, що оперує не вертикаллю наказів, а горизонталлю зв'язків, соціального капіталу і цифрової влади. У цьому контексті державні інституції повинні не боротися з нетократією, а трансформувати себе згідно з її логікою – стати відкритими, гнучкими, опиратися на аналітику, діалог, цифрові права і соціальну співучасть.

Разом з цим, цифрова трансформація потребує критичного мислення, правового супроводу, етичного регулювання та контролю за зловживанням цифровими ресурсами. Зокрема, ризики пов'язані з алгоритмічною дискримінацією, «виключенням» окремих груп, цифровим авторитаризмом, надмірною концентрацією даних у приватних структурах. Тому держава має одночасно виступати і фасилітатором, і регулятором цифрового простору, забезпечуючи баланс між інноваціями та правами людини.

Відтак цифрова трансформація в умовах становлення нетократії – це не лише оновлення інструментів публічного управління, а кардинальна зміна парадигми влади, що передбачає формування нового суспільного договору між державою та громадянином, який ґрунтується на довірі, відкритості, спільній відповідальності, доступі до даних та рівних можливостях у цифровому середовищі. Саме в такому вимірі цифровізація стає основою справжньої модернізації державного сектору – модернізації, що не лише відповідає викликам сьогодення, а й формує майбутнє.

У процесі цифрової модернізації особливого значення набуває формування цифрової компетентності управлінців, державних службовців та громадян. Адже ефективне використання технологій можливе лише за наявності відповідного рівня цифрових навичок, здатності критично сприймати інформацію, працювати з даними, використовувати інструменти цифрової участі та захищати власні права в онлайн-середовищі. Нетократія вимагає нової управлінської культури, яка ґрунтується на прозорості, сервісності, відкритому доступі до знань та інноваційних моделях прийняття рішень.

У цьому контексті цифрова трансформація державного сектору повинна розглядатися як інтегрована політика, що охоплює технологічний розвиток, нормативно-правову базу, кадрову модернізацію, інституційну перебудову та ціннісні зміни. Цифрові рішення не можуть залишатися лише на рівні автоматизації послуг, вони повинні трансформувати управлінську логіку, зробити державу гнучкою, реагентною, орієнтованою на потреби громадян і відкритою до мережевої кооперації.

Успішна цифрова модернізація також вимагає стратегічного бачення, синхронізації з міжнародними стандартами (EU Digital Strategy [10], OECD Digital Government Policy Framework [12], UN E-Government Development Index [13]) та постійного моніторингу ефективності. У цьому процесі важливу роль відіграє аналітика даних, цифровий аудит, оцінка впливу цифрових політик на соціальні групи та рівень довіри до інституцій. Зокрема, ефективне управління цифровою трансформацією потребує використання індикаторів прозорості, кіберстійкості, інклюзивності, швидкості надання послуг, цифрового доступу у віддалених регіонах, а також задоволеності користувачів.

Окремої уваги заслуговує питання цифрового суверенітету, що набуває все більшої актуальності в умовах геополітичної нестабільності та гібридних впливів. Україна має не лише впроваджувати цифрові інструменти, а й забезпечувати контроль над критичною цифровою інфраструктурою, захищати дані своїх громадян, розвивати національні платформи, алгоритми, реєстри. В іншому випадку, цифрова трансформація може призвести до залежності від зовнішніх технологічних акторів, втрати інформаційного контролю та посилення вразливості до кіберзагроз.

У межах нетократичного підходу цифрову трансформацію слід розглядати як владну і соціальну інновацію, що змінює структуру управління, формат прийняття рішень, типи взаємодії між державою і громадянами. Вона формує умови для появи нових форм демократії (електронної, алгоритмічної, демократії участі), в яких участь кожного індивіда посилюється технологічними можливостями. У свою чергу, публічні інституції мають трансформуватися у своєрідні цифрові організації, які не лише реагують на запити суспільства, а й проактивно формують майбутнє.

На нашу думку, наразі нетократія не є загрозою, а радше відповіддю на кризу інституційної легітимності традиційного державного управління. У сфері публічної політики нетократія виступає, скоріше, як «інструмент удосконалення традиційної демократії чи авторитаризму засобами цифровізації, ніж як перспектива нового політичного устрою держави» [3, с. 577]. Вона вимагає глибокого переосмислення ролі держави – від контролера до координатора, від регулятора до партнера, від монополіста знання до фасилітатора доступу до нього. У цьому процесі цифрова трансформація виступає одночасно головним

інструментом і простором, в якому нові моделі публічного управління можуть розкриватися повною мірою.

Відтак цифрова трансформація як інструмент модернізації державного сектору в умовах становлення нетократії – це не просто питання ефективності, а стратегічне завдання національного розвитку; шлях до побудови адаптивної, відкритої, інноваційної, соціально справедливої та цифрово суверенної держави. І саме в такому ракурсі її слід досліджувати, аналізувати та впроваджувати – як невідворотній цивілізаційний виклик і водночас унікальну можливість.

У контексті сучасної парадигми публічного управління цифрова трансформація постає не лише як реакція на зовнішні виклики, а як інструмент внутрішнього оновлення держави [6, с. 39]. Вона формує нові підходи до публічного сервісу, політичної комунікації, соціального партнерства та управління ризиками. У свою чергу, «нетократичне мислення» стає основою управлінських рішень, де ключовими ресурсами є не лише фінанси чи адміністративні важелі, а інформація, знання, довіра та цифрова репутація.

У процесі трансформації змінюється й сам образ державного службовця. Він перестає бути виключно носієм владних повноважень і стає посередником між алгоритмічними системами та соціальною реальністю, що передбачає потребу в нових компетенціях: цифровій грамотності, адаптивному управлінні, критичному аналізі даних, комунікаційній чутливості та етичній відповідальності в умовах інформаційної відкритості. Саме ці риси мають стати основою нової управлінської культури в епоху нетократії.

Водночас постає потреба в переосмисленні освітніх моделей підготовки фахівців для публічного сектору. Освіта у сфері публічного управління має інтегрувати цифрові компоненти, міждисциплінарні знання, тренінги з цифрової етики, навчання роботі в умовах алгоритмічного середовища. Необхідно формувати не лише менеджерів, а лідерів цифрової доби, здатних мислити системно, комунікувати ефективно і діяти відповідально в умовах змін.

Крім того, варто наголосити на необхідності постійного моніторингу цифрових реформ. Успішна цифрова трансформація потребує не лише політичної волі та інституційного супроводу, але й зворотного зв'язку, прозорих індикаторів ефективності, залучення незалежних експертних інституцій та громадянського суспільства до оцінки цифрових практик. Такі механізми сприяють легітимації цифрової держави в очах суспільства та запобігають ризикам технологічної гіперцентралізації або відчуження громадян від прийняття рішень.

Таким чином, цифрова трансформація в умовах нетократії – це не лише модернізація адміністративного апарату, а трансформація логіки управління, ролі держави та місця громадянина в системі публічного управління. Це процес, який змінює і структуру, і культуру врядування; виклик, що потребує системності, далекоглядності, балансу між інноваціями та правами людини. Але водночас – це унікальне вікно можливостей для тих держав, які готові стати лідерами у глобальній цифровій еволюції [4].

У випадку України, що водночас переживає глибоку трансформацію та захищає свою державність в умовах війни, цифрова модернізація набуває особливої ваги. Вона стає формою стійкості, відповіддю на кризи, інструментом мобілізації та інтеграції. Успішна цифрова держава – це не лише про зручний додаток чи електронну послугу. Це – про нову якість демократії, нову архітектуру довіри,

новий тип публічної влади, в якій інформація і громадянин є головними цінностями.

Цей процес є незворотним, але його напрям, швидкість та якість залежать від здатності публічного управління трансформувати себе згідно з логікою часу, тобто за законами мережі, відкритості, знання і цифрового партнерства. Саме в цьому і полягає ключова місія цифрової трансформації як інструменту модернізації державного сектору в епоху нетократії.

Висновки. Цифрова трансформація державного сектору є не лише технологічною інновацією, а стратегічним інструментом модернізації публічного управління. Вона змінює структуру, логіку і цінності державного врядування, забезпечуючи відкритість, ефективність, доступність та підзвітність. У цифрову епоху влада дедалі більше ґрунтується не на формальному мандаті, а на здатності управляти інформаційними потоками, даними, платформами, що є ознаками становлення нетократії.

Успішні приклади (наприклад, проєкт «Дія» свідчать про перехід до мережево-орієнтованої моделі держави, де громадянин стає активним учасником цифрової взаємодії. Нетократичний тип управління вимагає не лише цифрових інструментів, а й нової управлінської культури, правового регулювання, захисту цифрових прав та розвитку цифрових навичок. Водночас цифровізація відіграє важливу роль у реалізації цілей сталого розвитку, розширенні соціальної інклюзії та боротьбі з корупцією. Цифрова трансформація в умовах нетократії формує нову модель публічного управління – адаптивну, відкриту, орієнтовану на громадянина. Вона є не лише викликом, а й можливістю для побудови сучасної, стійкої та демократичної держави.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Гончарук Н., Чередниченко А. Модернізація публічного управління в Україні в умовах війни та в поствоєнний період у контексті європейських цінностей. *Аспекти публічного управління*. 2022. № 10. № 6. С. 46-54. DOI: <https://doi.org/10.15421/152243>.
2. Дія. URL: <https://diia.gov.ua>.
3. Кальниш Ю.Г., Стороженко Л.Г. Феноменологія нетократії. *Суспільство та національні інтереси*. 2024. № 7(7). С. 566–580. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2024-7\(7\)-566-580](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2024-7(7)-566-580).
4. Куйбіда В.С., Карпенко О.В., Наместнік В.В. Цифрове врядування в Україні: базові дефініції понятійно-категоріального апарату. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. Серія : Державне управління*. 2018. № 1. С. 5-10. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnaddy_2018_1_3.
5. Міністерство цифрової трансформації України. URL: <https://thedigital.gov.ua>.
6. Польовий П.В. Модернізація публічного управління в умовах розвитку цифрового суспільства. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2021. № 2 (29). С. 37-43. DOI: <https://doi.org/10.32836/2310-9653-2021-2.6>.
7. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>.
8. DT4UA. URL: <https://eu4digitalua.eu/uk/dt4ua>.
9. EGAP. URL: <https://egap.in.ua>.
10. EU Digital Strategy. URL: <https://eufordigital.eu/discover-eu/eu-digital-strategy>.
11. EU4DigitalUA. URL: <https://eu4digitalua.eu/uk>.

12. OECD Digital Government Policy Framework. URL: https://www.oecd.org/en/publications/the-oecd-digital-government-policy-framework_f64fed2a-en.html.
13. UN E-Government Development Index. URL: <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/About/Overview/-E-Government-Development-Index>.
14. USAID. URL: <https://www.usaid.gov>.

REFERENCES

1. Honcharuk, N., & Cherednichenko, A. (2022). Modernizatsiia publicznego upravlinnia v Ukraini v umovakh viiny ta v postvoiennyi period u konteksti yevropeiskykh tsinnosti. *Aspekty Publichnoho Upravlinnia*, 10(6), 46–54. <https://doi.org/10.15421/152243> [in Ukrainian].
2. Diia. (n.d.). Retrieved from <https://diia.gov.ua> [in Ukrainian].
3. Kalnysh, Y. H., & Storozhenko, L. H. (2024). Fenomenolohiia netokratii. *Suspilstvo ta Natsionalni Interesy*, 7(7), 566–580. [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2024-7\(7\)-566-580](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2024-7(7)-566-580) [in Ukrainian].
4. Kuibida, V. S., Karpenko, O. V., & Namestnik, V. V. (2018). Tsyfrovi vriaduvannia v Ukraini: bazovi defintsii poniatiino-katehorialnoho aparatu. *Visnyk Natsionalnoi Akademii Derzhavnoho Upravlinnia pry Prezydentovi Ukrainy. Serii: Derzhavne Upravlinnia*, 1, 5–10. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnaddy_2018_1_3 [in Ukrainian].
5. Ministerstvo tsyfrovoy transformatsii Ukrainy. (n.d.). Retrieved from <https://thedigital.gov.ua> [in Ukrainian].
6. Polovyi, P. V. (2021). Modernizatsiia publicznego upravlinnia v umovakh rozvytku tsyfrovoho suspilstva. *Publichne Upravlinnia ta Mytne Administruvannia*, 2(29), 37–43. <https://doi.org/10.32836/2310-9653-2021-2.6> [in Ukrainian].
7. Pro Tsili Staloho Rozvytku Ukrainy na period do 2030 roku: Ukaz Prezydenta Ukrainy. (n.d.). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text> [in Ukrainian].
8. DT4UA. URL: <https://eu4digitalua.eu/uk/dt4ua> [in English].
9. EGAP. URL: <https://egap.in.ua> [in English].
10. EU Digital Strategy. URL: <https://eufordigital.eu/discover-eu/eu-digital-strategy> [in English].
11. EU4DigitalUA. URL: <https://eu4digitalua.eu/uk> [in English].
12. OECD Digital Government Policy Framework. URL: https://www.oecd.org/en/publications/the-oecd-digital-government-policy-framework_f64fed2a-en.html [in English].
13. UN E-Government Development Index. URL: <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/About/Overview/-E-Government-Development-Index> [in English].
14. USAID. URL: <https://www.usaid.gov> [in English].